

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 66/23

Люксембург, 26 април 2023 г.

Решение на Общия съд по дело T-54/21 | OHB System/Комисия

Програмата „Галилео“: Жалбата на OHB System срещу възлагането на обществената поръчка за спътници за осъществяване на преход на Thales Alenia Space Italia и на Airbus Defence & Space е отхвърлена

Според Общия съд Комисията е не е била задължена да разследва по-отблизо твърденията OHB System за нарушения на Airbus Defence & Space

С обявление за обществена поръчка от 15 май 2018 г.¹, Европейската космическа агенция (ЕКА), която действа от името и за сметка на Комисията, обявява процедура за възлагане на обществена поръчка за доставка на спътници за осъществяване на преход в рамките на програмата „Галилео“, която има за цел изграждането и експлоатацията на европейска система за спътникова навигация и позициониране, проектирана за граждански цели. Тази процедура е започнала под формата на състезателен диалог, тъй като Комисията вече е установила и определила нуждите си, но все още не е определила точните средства, които са най-подходящи за тяхното удовлетворяване. На ЕКА е възложено да организира процедурата за възлагане на обществена поръчка, докато Комисията остава възлагащият орган². Взето е решение, че могат да бъдат избрани двама оференти и че възлагането на обществената поръчка се основава на икономически най-изгодната оферта.

В рамките на първият етап от състезателния диалог, който приканва да бъде подадено заявление за участие, ЕКА избира трима оференти, а именно жалбоподателят — OHB System AG, Airbus Defence and Space GmbH (ADS) и Thales Alenia Space Italia (TASI). След втория етап, който има за цел да идентифицира и да определи средствата, с които може най-добре да се отговори на нуждите на възлагащия орган и третия етап, в рамките на който ЕКА приканва оферентите да представят своята „окончателна оферта“, окончателните оферти са оценени от комисия за оценка, която отразява резултатите си в доклад за оценка. Въз основа на този доклад за оценка Комисията взема решение да отхвърли офертата на жалбоподателя, както и решение да възложи обществената поръчка на TASI и на ADS (наричани по-нататък „обжалваните решения“), които са съобщени на жалбоподателя с писмо от 19 януари 2021 г.

Преди приемането на обжалваните решения с писмо от 23 декември 2020 г. жалбоподателят информира Комисията и ЕКА, че един от бившите му служители — генерален административен директор, който е имал широк достъп до данните по проекта и е участвал в подготовката на офертата му, е бил нает на работа от

¹ Обявление за обществена поръчка, публикувано в притурката към Официален вестник на Европейския съюз от 15 май 2018 г. (ОВ 2018/S 091—206089).

² Съгласно член 15, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1285/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 година за изграждане и експлоатация на европейските навигационни спътникови системи и за отмяна на Регламент (ЕО) № 876/2002 на Съвета и на Регламент (ЕО) № 683/2008 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 347, 2013 г., стр. 1) Комисията сключва споразумение за делегиране с ЕКА за фазата на разгръщане на програмата „Галилео“.

ADS през декември 2019 г. Той твърди, че съществуват улики, че този бивш служител е получил чувствителна информация и че е започнало национално наказателно разследване в резултат на жалба, подадена от жалбоподателя срещу него. Поради това жалбоподателят иска от Комисията да спре спорния състезателен диалог, да разследва въпроса и евентуално, да отстрани ADS от този диалог. С писмо от 20 януари 2021 г., Комисията уведомява жалбоподателя, че няма достатъчно основания да се обоснове такова спиране и че тъй като тези твърдения са предмет на разследване от националните органи, при липсата на окончателно съдебно решение или на окончателен административен акт относно тях, не са налице основания за отстраняване на ADS от спорния състезателен диалог.

Сезиран с жалба за отмяна на обжалваните решения, която отхвърля изцяло, Общият съд предоставя по-специално разяснения относно прилагането на критериите за отстраняване на оферент и сезирането на експертната комисия съгласно Финансовия регламент от 2018 г.³ Той предоставя разяснения и по отношение на задължението за проверка на съдържанието на оферта, за която се счита, че е с необичайно ниска стойност, и по самостоятелността на решението за възлагане, в случаите, при които възлагащият орган само възприема мотивите на доклада за оценка.

Съображения на Общия съд

На първо място, Общият съд отхвърля твърдението за нарушение на критериите за отстраняване на оферент, предвидени във Финансовия регламент от 2018 г.

В началото, Общият съд припомня, че възлагащият орган отстранява оферент от участие в процедура за възлагане на обществена поръчка, когато той се намира в едно или повече от положенията, съответстващи на трите критерия за отстраняване, предвидени във Финансовия регламент от 2018 г.

В настоящия случай той отбелязва, че при липсата — към момента на състезателния диалог — на окончателно съдебно решение или на окончателен административен акт, които да установяват, че съответният оферент или физическо или юридическо лице, член на административния, управителния или надзорния орган на този оферент или което има правомощия за представителство, вземане на решения или контрол по отношение на него, е виновно в извършването на тежко професионално нарушение, първите два критерия не са приложими. Съгласно третият критерий за отстраняване — единственият критерий, който може да се приложи в настоящия случай — при липсата на окончателно съдебно решение или на окончателен административен акт, възлагащият орган може да вземе решение за отстраняване на оферент от процедура за възлагане на обществена поръчка само въз основа на предварителна квалификация⁴, и то единствено след като е получил препоръка от експертната комисия, посочена в член 143 от Финансовия регламент от 2018 г., съгласно която предвид фактите и констатациите е установено, че оферентът е виновен в извършването на тежко професионално нарушение.

Най-напред Общият съд проверява дали, като не е сезирала експертната комисия в настоящия случай, Комисията не е изпълнила задълженията си в нарушение на третия критерий за отстраняване.

В това отношение Общият съд посочва, че целта, която стои в основата на сезирането на експертната комисия, е защитата на финансовите интереси на Съюза и че предварителната правна квалификация, която принадлежи изключително на експертната комисия, се отнася, от една страна, задължително до поведението на самите оференти и от друга страна, до факти или констатации, установени по същество в рамките на одити или разследвания, провеждани от компетентните органи на Съюза или евентуално, на държавите членки. В резултат на това Общият съд заключава, че възлагащият орган трябва да сезира

³ Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 година за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, за изменение на регламенти (ЕС) № 1296/2013, (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 1304/2013, (ЕС) № 1309/2013, (ЕС) № 1316/2013, (ЕС) № 223/2014 и (ЕС) № 283/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 (ОВ L 193, 2018 г., стр. 1), и по-точно съгласно членове 136 и 145 от този регламент.

⁴ По смисъла на член 136, параграф 2 от Финансовия регламент от 2018 г.

експертната комисия, само когато установените факти, с които разполага, съставляват достатъчно улики, а не просто съмнения, за да се подкрепи презумпция за виновност на оферента. В настоящия случай обаче, Общият съд констатира, първо, че писмото от 23 декември 2020 г. е единственото доказателство, с което е разполагала Комисията относно твърдяното неправомерно поведение на ADS. Второ, твърденията на жалбоподателя в това писмо не спадат към фактите и констатациите в рамките на одити или разследвания, провеждани от компетентните органи на Съюза или на държавите членки. Трето, никакво доказателство, което може да подкрепи посочените твърдения, не придружава това писмо. Четвърто, формулираните твърдения за нарушения не се отнасят до поведението на ADS, а до твърдяното поведение на бившия служител на жалбоподателя.

В резултат на това Общият съд заключава, че тези твърдения не могат да се разглеждат като факти или констатации, които могат да представляват достатъчно улики в подкрепа на презумпция за виновност на ADS, която обосновава сезирането на експертната комисия.

След като стига до това заключение, Общият съд проверява дали Комисията все пак е била длъжна да разследва тези твърдения. В това отношение той посочва, че **единственото поведение, в което се упреква ADS, е обстоятелството, че в хода на разглежданата процедура за възлагане на обществена поръчка е наело на работа бивш служител на жалбоподателя. По принцип обаче това обстоятелство, само по себе си не представлява улика за поведение, което може да представлява тежко професионално нарушение.**

Освен това, **що се отнася до твърдението за нарушение на жалбоподателя, изведено от това, че бившият му служител е нарушил търговската му тайна, тъй като неправомерно е получил за него чувствителна информация, която може да даде на ADS неправомерно предимство по време на спорния състезателен диалог, Общият съд счита, че подобно нарушение при всички положения не представлява улика за поведението на самото ADS и следователно не може да установи презумпция за виновност на същото. В допълнение**, при липсата на доводи и конкретни доказателства, представени от жалбоподателя в писмото му от декември 2020 г., Общият съд констатира, че **твърдението относно получаването на чувствителна информация, която може да даде неправомерно предимство на ADS, е неясно и хипотетично**, така че не може да представлява улика. Освен това Общият съд посочва, че бившият служител е напуснал жалбоподателя малко след подаването на ревизираната му оферта в рамките на втория етап от състезателния диалог, така че във всички случаи, той не е бил в състояние да разполага със сведения за диалога между жалбоподателя и ЕКА по време на третия етап, нито относно съдържанието на окончателната оферта на жалбоподателя.

Следователно тъй като твърденията, съдържащи се в писмото от декември 2020 г., не могат да представляват достатъчно улики, за да се презумира виновност на ADS, обосноваваща сезирането на експертната комисия, **Комисията не е била длъжна да разследва** тези твърдения.

На второ място, Общият съд отхвърля твърдението за нарушение на задълженията за разглеждане на офертите с необичайно ниска стойност. Той припомня, че по силата на разпоредбите на Финансовия регламент от 2018 г. преценката на възлагащия орган за наличие на оферти с необичайно ниска стойност — понятие, което се преценява спрямо съдържанието на офертата и с оглед на разглежданата услуга — се извършва на два етапа⁵. Най-напред възлагащият орган трябва да прецени дали представените оферти съдържат индиции, които пораждат съмнения, че стойността им може да е необичайно ниска. По-специално такъв е случаят, ако не е сигурно, от една страна, дали офертата е съобразена с действащото законодателството и от друга страна, дали предложената цена действително включва всички разходи, които следват от техническите аспекти на офертата. Такъв е и случаят, когато предложената цена е значително по-ниска от тази в другите оферти или от обичайната пазарна цена. Като следващ етап, ако са налице такива

⁵ Глава 1, раздел 2, точка 23.1, първа алинея и точка 23.2 от приложение I към Финансовия регламент от 2018 г.

индиции, възлагащият орган трябва да извърши проверка на съдържанието на офертата като предостави на съответния оферент възможността да обоснове цената си. Ако въпреки дадените обяснения, възлагащият орган определи, че оферта е с необичайно ниска стойност, той е длъжен да я отхвърли.

В настоящия случай Общият съд констатира, че разликата между цената на окончателната оферта на ADS и тази на другите оферти не може сама по себе си да представлява индичия за нейната необичайно ниската стойност, като се имат предвид особеностите на разглежданата обществена поръчка. От една страна, процедурата за възлагане на обществена поръчка е започнала под формата на състезателен диалог, тъй като Комисията все още не е определила точните средства, за да удовлетвори нуждите си. Така, цените на офертите зависят от различните технически решения и средства, предлагани от всеки оферент. От друга страна, от особените характеристики на разглежданите спътници следва, че те не са стоки, за които съществува стандартна цена или пазарна цена. Освен това, освен разликата в цената, жалбоподателят не изтъква конкретен довод в подкрепа на твърдението си, че офертата на ADS е трябвало да изглежда с необичайно ниска стойност.

Общият съд заключава, че **не е доказано наличието на индиции, които могат да породят съмнения в Комисията, че офертата на ADS може да е с необичайно ниска стойност**. Следователно Комисията не е била длъжна да извърши проверка на съдържанието на офертата на ADS, за да се увери, че тя не е с необичайно ниска стойност.

На трето място, Общият съд отхвърля твърдението за нарушение, изведено от факта, че като само е потвърдила резултатите, съдържащи се в доклада за оценка, Комисията е нарушила задължението си да приеме самостоятелно решение за възлагане на обществената поръчка.

От една страна, безспорно Комисията поема общата отговорност за програмата „Галилео“ и за фазата на разгръщане на програмата, тя трябва да сключи споразумение за делегиране с ЕКА, в което подробно се описват задачите на последната, по-специално що се отнася до възлагането на обществени поръчки във връзка със системата. Именно в рамките на споразумението за делегиране, което е сключено между Комисията и ЕКА, на последната — която действа от името и за сметка на Комисията — е възложено да организира спорния състезателен диалог, докато Комисията остава възлагащият орган. Въпреки това отговорността за програмата „Галилео“ не може да измени или дори да увеличи задълженията на Комисията като възлагащ орган.

От друга страна, когато комисия за оценка е била назначена от възлагащия орган съгласно Финансовия регламент от 2018 г. именно тази комисия трябва да направи оценка на офертите в доклада за оценка. Въпреки че възлагащият орган не е обвързан от доклада за оценка, той има право да се основе на този доклад, за да възложи разглежданата обществена поръчка. Следователно **фактът, че обжалваните решения са мотивирани с препращане към доклада за оценка, като Комисията е възприела становището на комисията за оценка, на която е възложено да оцени представените оферти, по никакъв начин не променя факта, че те са приети самостоятелно**.

ЗАБЕЛЕЖКА: Жалбата за отмяна цели да бъдат отменени актове на институциите на Съюза, които противоречат на правото на Съюза. При определени условия държавите членки, европейските институции и частноправните субекти могат да сезират Съда или Общия съд с жалба за отмяна. Ако жалбата е основателна, актът се отменя. Съответната институция трябва да отстрани евентуалната празнота в правото, създадена с отмяната на акта.

ЗАБЕЛЕЖКА: Актът на Общия съд може да се обжалва пред Съда само по правни въпроси в срок от два месеца и десет дни, считано от съобщаването му.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Общия съд

[Пълният текст](#) на съдебното решение е публикуван на уебсайта CURIA в деня на обявяването

За допълнителна информация се свържете с Илияна Пальова ☎ (+352) 4303 4293

Поддържайте връзка!

